

עלון מעגן

קיבוץ מעגן, י"ד אדר תשע"ו | 12.03.2017 | גליון 6

גליון פורים

גיא שוקרני

תמורות חשובות התרחשו בקיבוץ מעת הוצאת העלון הקודם, נפרדנו לצערנו משני חברים ותיקים, אשר היוו חלק קבוע מנוף מעגן, יודק'ה מעייני וטדי לבנקופף יהיה זכרם ברוך.

לאחר שנתיים של דיונים וכארבע הצעות שונות, התקבלה הצעת ההחלטה בנושא "בן ממשיך" והיא מתחילה להיות מיושמת בימים אלה.

התקיימו בחירות לועד ההנהלה, לועד יזמויות ולהנהלת העסק עם שיעורי הצבעה נאים מאוד, הבחירות הובילו להעלאת שאלות חשובות בדבר מעמדם של הנקלטים החדשים והשתלבותם בוועדות בקיבוץ.

לאחר שלוש קדנציות מלאות אירועים, חנה אסתרי החליטה להעביר את השרביט הלאה וועדת התרבות כיום מרוכזת על ידי חני ברכר ודר רובינשטיין. שיהיה בהצלחה!

זהו העלון השישי שיוצא בקיבוץ, אנחנו מקווים שאתם נהנים לקבל ולקרוא קצת על האנשים המרכיבים את הקהילה ועל הנעשה בקיבוץ. לי באופן אישי יש תחושה טובה של סיפוק להצליח להוציא את העלון בכל חג.

עם זאת... נשמח לתרומה משאר החברים, אם תרצו להתראיין ולדבר עם הנושאים הקרובים לליבכם (עם או בלי קשר לקיבוץ), לכתוב באופן עצמאי או סתם להעלות רעיון לכתבה, אנחנו פה מחכים לכם.

חג שמח, צוות העלון.

המעוניינים לכתוב ולתרום מזמנם לגיליון הבא, מוזמנים לפנות אלינו פנים אל פנים או במייל: alonmaagan@gmail.com.

עורך העלון - גיא שוקרני.
בהשתתפות: מורן ב'זה שוקרני, תום ברכר, חני ברכר, חנה אסתרי ועלי קדם.
עריכה לשונית - עפרה ביכלר • גרפיקה - זיוית דרוזי.
תמונות - ארכיון מעגן

שיר פרידה חנה אסתרי

"זה שיר פרידה
אז בואי רק אמרי שלום
אני אומר תודה
ואת יודעת שחלום
סופו להתגשם..."
(שלמה ובן ארצי).

כמאמר השיר, אכן פרידה מתקופה יפה, ואני אומרת: תודה רבה ותודה גדולה! לכול מי שהיה שם איתי לאורך, לצד ובאמצע הדרך. בלעדיכם הקסם לא היה אפשרי.

לאנשי התפאורה העריכה והפיחוק, לחבורות הזמר והרקדנים, למפיקים ליוצרים השחקנים ואנשי המסכת. לאנשי המזון והארוחות, ולנשות העוגות לצוותי החגים: חנוכה, טובשבת, פורים יום האשה, שוק קח-תן, ימי-הזכרון, יום העצמאות, לג בעומר, שבועות, חג משק ובנים, ערבי קיץ וחליקות, יום הילד... ועוד.

לכול אחד ואחת באהבה גדולה אומרת תודה.

... כן חלום סופו להתגשם, אפשר להגיד שבמסגרת תרבות הגשמתי כמה חלומות קטנים, ובעיקר לתת משהוא ממני. מחוויות ילדות ומבית הורי.

אחד הדברים הקשים מאתגרים ומדהימים היה בעיקר להצליח לקלוע לדעת הרוב, לשמור על מסורות קיימות תוך כדי חידוש וקיום מסורות חדשות. ובעיקר זכיתי להכיר אנשים צעירים יפים ומדהימים, עם ברק בעיניים עם מוכנות לתת מעצמם בלי סוף, ובעיקר אנשים שחשובה להם הקהילה האחדות והבייחד. הם אלה שנתנו לי את הרוח הגבית והכוח להתמיד.

מאחלת לדר וחני שנים של עשייה והצלחה רבה, ולכולנו נשמור על היחד

וכמו שאומרים בעדה: נתראה בשמחות
אמן, חנה אסתרי

התרבות היא עמוד השדרה של הקהילה. היא הגורם שמייצר את החיבור ומאפשר את המגוון. לרכז את תחום התרבות במעגן זה מבחינתנו לייצר מקום, זמן ואווירה מתאימה למפגש. זו מלאכה מורכבת ועדינה שמצריכה תשומת לב לפרטים הקטנים, מלאכה שמצריכה יציקת תוכן עדכני ורלוונטי והתמודדות מתמדת עם שאלה של מסורת מול חידוש. בחרנו להיכנס ביחד לתפקיד בתקווה שנצליח לשמור על מדורת השבט שלנו בוערת גם בזמן שהמציאות משתנה.

לתרום ולהביא את עצמם לידי ביטוי בחשיבה ובהפקה של אירועי התרבות. מבחינתנו ההשתתפות של הקהילה היא הבסיס לעשייה. בואו גם אתם להיות חלק מהיצירה וההתחדשות!

מתי נפגשים שוב?

אירוע פורים ילדים!!!! בתאריך 13.3 בבית הצנחן לאחר הצהריים של תחפושות, מלא מלא משחקים וכמובן... מוסיקה טובה ואוכל טוב. ויום שישי מיידי לאחר מכן ב- 17.3 ניפגש למסיבת פורים ה פ ו כ ה... פרטים בהמשך...

בהזדמנות זו, אנו רוצות להודות מקרב לב לחנה אסתר שסיימה את תפקידה כרכזת תרבות. חנה, תודה על ההשקעה המרובה באירועי התרבות, תמיד דאגת שיהיה כיף ושכולם ייהנו ויישבעו, ואכן כך היה. מאחלות לך המון הצלחה בהמשך דרכך!

נתראה, חני ברכר ודר חבינשטיין

אירוע התרבות הראשון שלנו היה ט"ו בשבט. נפגשנו כולנו בשבת בבוקר לפינות יצירה הורה וילד, שמענו מוסיקה טובה, אכלנו עוגות ופירות יבשים ושתלנו שלל ירקות וצמחי תבלין בגינה הקהילתית. תודה לצוות ט"ו בשבט: אייל חבינשטיין, הילה ענבר, הילה שטיינברג ושגית אפרים. זה גם המקום להודות לעמרי וטל וייסברון, תום ברכר ולכל מי שנרתם ועזר, על הזמן וההשקעה בגינה הקהילתית שנראית פשוט מדהים!

מעבר לכל אירועי החגים הקרבים, אחד הפרויקטים המרכזיים שלנו הוא למצוא מקום לתושבי הקיבוץ לבלות בערבים, לשמוע מוסיקה, לשתות בירה, לשחק קלפים, ואולי אפילו איזה שולחן ביליארד בהמשך. בקרוב נקים צוות לפרויקט זה ואנו מזמינות את כל המעוניין לפנות אלינו ולעזור בהקמה.

אנחנו כל הזמן מגלות עוד ועוד אנשים שרוצים

לאחר קנדציה "קצרה" של כתשע שנים, ראובן סמית בחר לסיים את תפקידו כמרכז המשק, לרגל הסיום נפגשנו לשיחה על משמעות התפקיד, קצת על העתיד וקצת על העבר ולמי שלא מכיר את ראובן (כנראה שאתם חיים בקיבוץ אחר...), הוספתי תיאור של קווים לדמותו.

עם זאת, התפקיד בעצם פתוח ליכולותיו ולעיצובו של הנושא בו, המנהל יכול לבחור אם לדחוף לשינויים ולחדש, או לשמר את הקיים ולדאוג ליציבות, הרבה תלוי ביכולותיו, ניסיונו ואופיו של המנהל.

ש. מהן התכונות החשובות לתפקיד?

ת. על המרכז להיות קשוב מאוד למרכזי הענפים, עליו להיות בתקשורת יעילה ורציפה עימם, על מנת לסייע ולייעץ מניסיונו, כך שתקשורת טובה ונכונות להקשיב חשובים מאוד לתפקיד.

כמו כן, על המרכז תמיד לזכור את חשיבות התפקיד, כשבעצם ציבור שלם נסמך על ההחלטות הנלקחות בעסק ועליו מופקד לשמור על רכוש הציבור. יש פה אחריות עצומה, אך אחריות שלא צריכה לשתק ולגרום לחשש מלקיחת סיכונים מחושבים לעיתים. כך שיכולת קבלת החלטות, ראש שקול ואף אומץ הכרחיים להצלחה.

בנוסף, אחד מהציטוטים הזכורים לי מיוסק'ה לזר, הנחה אותי לאורך השנים - "לחיות לפי מה שיש לנו, לא לפי מה שנרצה להיות". כך שצריך להיות מציאותיים ולא לחלום על מה שלא יקרה.

ש. תוכל לתאר לנו חלק מהשינויים בעסק בתקופת ניהולך ומה צופן העתיד?

ת. במהלך השנים כבר הנופש פותח והתפתח בצורה ניכרת, אנחנו תמיד דאגנו לנסות לחדש ולהרחיב את הפעילות ואנחנו רואים את התוצאות בכל שנה. בנוסף, ההעברה של הרפת

כשמדברים על דמותו של הקיבוצניק (השורשי, הערכי, הותיק) תמיד עולה בעיני דמותו של ראובן, כמייצג של דור שלם. חקלאי, איש אדמה, חבר קיבוץ שתורם מזמנו ומרצו באופן קבוע למען יציבותו ושגשוגו של הקיבוץ והחברים. אך בשונה מאנשי הקיבוץ הותיק, מוכיח את גמישות המחשבה ואת היכולת להסתגל לשינויים בקיבוץ, כך לדוגמה, בהובלת העסק תוך כדי ההפיכה מקיבוץ שיתופי לקיבוץ מתחדש.

תוך כדי השיחה עם ראובן נחשפים חלקים נוספים באישיותו, חתך דיבורו חד, הוא שולט בשיחה גם בקולו הרם וגם בבקיאותו בנושאים, עם זאת ואולי בשל בקיאות זו, הוא דואג להוסיף לשיחה תמצית קטנה של הומור עוקצני, כמו מאתגר את המשוחחים עימו לעקוב אחר קו המחשבה, להבין מה נאמר בקריצה ומה ברצינות תהומית. ציפור "שמחה" אף לחשה לי שהוא איש ספר, שנמצא באופן תדיר עם ספר בידו, כך שרבים הרבדים באישיותו, כענפים השונים הקיימים במעגן.

ש. מה התפקיד של מרכז המשק?

ת. התפקיד מאוד ברור ומובנה, על מנהל המשק ליישם את החלטות הנהלת העסק, כשבטווח הקצר עליו לוודא שהעסק מנוהל ועובד באופן שוטף, זאת באמצעות ליווי של מנהלי הענפים השונים. בטווח הארוך עליו לדאוג לכך שהאסטרטגיה העסקית מתקיימת לשנים הבאות. בנוסף, מרכז המשק מייצג את הקיבוץ מול גורמים חיצוניים כדוגמת צמח מפעלים, קיבוצים אחרים או שותפויות כאלה ואחרות.

ההנהלה צריכה לדאוג להעביר את המסר ולכוון את המרכז למטרות המוגדרות. הגדרות אלה הן חובה על מנת לדאוג להצלחה.

ש. כיצד לדעתך יש לשתף את הצעירים בעסק?
 ת. שיתוף הצעירים הוא הכרחי אך לא פשוט, יש פה עסק משפחתי, שבאופן טבעי קשה למי שנמצא בו לפתוח אותו ולהזרים דם חדש, הזרמה של דם חדש נעשית בזריקה... והזריקה לפעמים מפחידה וכואבת. אך צריך לזכור שחייבים לחדש, אני התחלתי את הקדנציה הראשונה שלי בתור מרכז משק בגיל עשרים ושמונה, כך שלא צריך לחשוש מחוסר ניסיון, או משילוב של צעירים. כמו שכל הבנצ'יקים יודעים, "עגלה שעומדת במקום, פשוט שוקעת". כך שאחד מהמהלכים שעשיתי במהלך הקדנציה האחרונה יחד עם יערה, היה לדאוג לעתודה ניהולית, הוצאנו צעירים לקורסים על מנת לדאוג ולשלב אותם יום אחד בתפקידים מובילים בעסק. מנהלי הענפים הנוכחיים צריכים לפתוח את הענפים ולהכשיר צעירים לכניסה לעבודה בהדרגה, שהרי יזום אחד נפרוש ואז מה יקרה עם העסק.

ש. משהו שתרצה לשתף בנוסף?

ת. כן, חשוב מאוד שכולם יזכרו שאת המניטו (מלגזה למי שלא יודע (כמוני... ג.ש)) הראשון אני הכנסתי למעגן! עד אז, היו מרימים ארגזים בידיים...

תודה ראובן,
 הרבה בהצלחה.

לרמת הגולן, שם הפרות גדלות בתנאים הרבה יותר טובים ומעניקות הרבה יותר תנובה, הובילה להפיכת הרפת לאחד מענפי המשק העיקריים. בנוגע לעתיד, היות ואנחנו הקיבוץ עם השטח החקלאי הקטן בעולם, הקיבוץ נמצא במשא ומתן עם משרד החקלאות על מנת להגדיל את שטחי החקלאות בכשמונה מאות דונם, מה שיכפיל את שטחי החקלאות ויעלה משמעותית את ההכנסות. בנוסף לכך, ישנה הרחבה של ההשקעה ההונית, בניסיון להרוויח מהרווחים הנצברים וכמובן, באופן קבוע אנחנו מרחיבים ומבססים את פעילות כפר הנופש.

ש. איך אתה רואה את מרכז המשק הבא?

ת. חשוב לי מאוד שהמנהל הבא יהיה מתוך הקיבוץ, ההבנה של תחושת האחריות על רכוש הציבור שדיברנו עליה, הרבה יותר גדולה אצל חברים שנמצאים בקיבוץ ומבינים את השפעת העסק על הקהילה מאשר מנהלים חיצוניים שבאים מבחינתם לעבודה כמו כל עבודה אחרת. אנחנו גם רואים שהרבה קיבוצים חוזרים היום

לניהול עצמאי, במקום להביא מנהלים חיצוניים, כאשר רואים שמנהלים חיצוניים לא באמת דואגים לעתיד הקיבוץ בצורה אסטרטגית, אלא רק לקדנציה הנוכחית בה הם נמצאים. כמובן שניהול עצמאי מצריך תהליכי ביקורת קבועים והסתייעות ביועצים חיצוניים המתאימים לקיבוץ.

כמו כן, חשוב מאוד שתהיה דרך מותוות מראש, הציבור צריך לכוון ולהתוות את הדרך,

לקחתי על עצמי משימה קצת מאתגרת, לראיין את בלפור ודידי בן יעקב, כשבעצם בערך מחצית הקיבוץ מכירים אותם באופן אינטימי הרבה יותר זמן משיחת צהריים אחת שזכיתי לנהל עם בלפור, אבל בכל זאת הרגשתי חשיבות לראיין שכזה, שייתכן ויעניק נקודת מבט נוספת, שונה. לצערי, דידי לא הייתה בקו הבריאות, כך שהראיין התקיים עם בלפור בלבד, הכתבה על דידי התבצעה בסיוע נמרוד ורלי

הצעירים בתנועה, תמיד עקב אחר המבוגרים, למד להשתמש בנשק, ולכשפרצה מלחמת העצמאות רצה להשתתף אך היה צעיר מדי. אחד המדריכים בתנועה הציג את רעיון הקיבוץ לבלפור ולאחר זמן מה החליט בלפור יחד עם שלושה מחבריו להצטרף לקיבוץ מעגן. שאלתי את בלפור אם האידיאולוגיה הסוציאליסטית/קומוניסטית הוטמעה בקרב, הוא הגיב באופן טיפוסי שמעולם לא עניין אותו "השטויות האלה", הוא הגיע למעגן כדי להגן על גבולות המדינה ולהקים בית בישראל.

פניו של בלפור כמו מסותתות באבן, קמטים מקיפיים לחיו, עיניו שקועות, קולו חד, תקיף, ישיר ומהלך דיבורו לא מתעסק בשטויות. אף צורת הליכתו נראית מכוונת ובטוחה. כל הסממנים האלה משווים לו מראה של סלע יציב, צוק איתן. ואכן במהלך השיחה עימו תוכו מתגלה כבר, בלפור מגלם את התיאור של אדם שורשי, ערכי, אהבת הארץ טבועה בו. ואכן רוב מהלך חייו הבוגרים הוקדש להגנה על המולדת, לשמירה על גבולות מדינת ישראל. אך יש ודימוי הסלע חוסא לכל חלקי אישיותו, שכן כאשר הוא מספר על משפחתו, אימו, אחיו ואחיותיו, נדמה ועולה ממנו חום גדול, הוא מתרגש והופך לסב, אב ובן, איש משפחה מחבק, כאשר כל משפחתו מלוכדת סביב היציבות והכוח החם שלו.

משפחתו התנגדה למעבר, אביו נפטר לפני כן ואימו נותרה לטפל בילדים בגפה, אך חוסר המעש בעיר והרצון העז לתרום למדינה ולהקמת ישוב חדש בער בקירבו. אימו תמכה בו וביקשה ממנו שיעשה את הטוב בעיניו ואכן הוא בחר להמשיך ולקיים את חייו בקיבוץ, אימו ואחותו הגדולה לקחו על עצמן את נטל גידול שאר הילדים וניכרת בקולו ובעיניו ההתרגשות והגאווה כשהוא מספר על הקושי הגדול שהיה להן לדאוג לכל המשפחה בתקופה הצנע הקשה. שלא במקרה, רוב אחיו ואחיותיו עברו בעקבותיו להתגורר בקיבוצים, בשדות ים, אייל ונתיב העשרה. על אימו מספר בלפור שהייתה בעצמה אוהבת ישראל וכאשר הייתה שומעת מישהו מדבר סרה על הארץ, הייתה ניגשת ובאופן מאוד ישיר "נותנת לו בראש".

בלפור נולד בירושלים, להורים יוצאי עיראק, בכור במשפחה המונה שמונה ילדים. המצב הכלכלי היה קשה באותם ימים, בגיל צעיר הצטרף לתנועת הנוער 'החשמונאים', אך לפני גיל 12 המשפחה עברה לתל אביב. בלפור לא אהב את המעבר, שכן ירושלים הייתה בליבו, אך דווקא מעבר זה הוביל לסלילת דרכו בחיים. בתל אביב התחבר לתנועת הנוער העובד, שם התוודע למצב המדיני והביטחוני בארץ והבין את הייעוד של ההימצאות בארץ ישראל, כאשר במסגרת טיולים למודיעין ולמצדה "נדבק" באהבת האדמה לשורש הישראליות. הוא היה אחד החברים

אחראית על הצעירים בקיבוץ (שהיום הם כבר החברים הותיקים). דידי אף הייתה משתתפת קבועה בצעדות ארבעת הימים ואף השתתפה בצעדה כזו בהולנד. לבני הזוג יש שישה ילדים, עמיעד, נמרוד, אבישי, נעמה יואב ואוריה. כולם (מלבד נעמה שלפי עדותו של בלפור, מאוד רוצה לחזור) מתגוררים בקיבוץ ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו. בעקבות דידי הגיעו לקיבוץ גם אחיותיה מאירה ואריאלה, כך שלמעשה בלפור ודידי "אחראים" לכמעל ממחצית הקיבוץ, "זה לא מעניין אותי הדברים האלה" ענה בלפור כשהעליתי את הנקודה הזאת בפניו.

בלפור לא נוהג לטענתו להתגעגע לעבר, חסר לו הלול והרפת בקיבוץ, חבל היה לו שבשל שיקולים כלכליים נאלץ הקיבוץ להפסיק את פעולתם, אך כל זה זניח בהסתכלותו החיובית על החיים בקיבוץ, הוא אוהב כל יום שבו הוא יכול לצאת ולשזוף עינו בשמש המעגנית ואת ארוחות ערב שישי, עת כל הבית מתמלא בילדים, בנכדים ובנינים הישובים אל שולחן ארוך ומואר.

לאחר המעבר לקיבוץ השתייך לגרעין איתנים, התעסק בעיקר בגן הירק עד לגיוסו לנח"ל, נשלח לאחר זמן מה לקורס מ"כים ושם נדבק "בעוקץ" הצבא, כשמאז כל הווייתו מוקדשת לביטחון ולהגנה על הארץ. לאחר סיום שירותו חזר למעגן, כאן היה אחראי על עבודות החצר יחד עם קיצ'י ובמקביל עסק בהקמת ביצורים, שמירות ומאריבים ולמעשה הקים פלוגת הגנה במעגן שהייתה מורכבת מכל חברי הקיבוץ.

לאחר זמן מה, חבר קרוב הציע לו לחזור לצבא ולהתגייס לקורס קצינים, בלפור השתכנע, עבר בהצלחה את הקורס, שימש כסגן מפקד איזור עמק הירדן ובית שאן והמשיך לעסוק בעבודת ההגנה והשמירה על הגבולות עד להפיכתו למפקד האיזור. הוא נשאר בקבע עד לשנת 85 והשתחרר בדרגת סגן אלוף. בלפור מעיד שמאז עזיבת הצבא, הוא "לא מוצא את עצמו" וחסרים לו חיי הצבא.

את דידי הכיר במהלך שירותו הצבאי, כשראה אותה ידע שהם יתחתנו וכך היה, דידי עסקה בקיבוץ בעיקר בחינוך, כאשר אף הייתה

דידי (ידידיה) בן יעקב | גיא שוקרני

ראיון זה מבוסס על עבודת שורשים שנכתבה על ידי יעל בן יעקב ובסיועה של רלי.

סיפור הגעתה של דידי לארץ מלמד על הקשיים והמאמצים שעברו העולים בדרכם לארץ ישראל, כמה מוכנים היו לתת על מנת להגיע לארץ המובטחת...

ביום שבו יצאה דידי לשנת השירות, הגיע לאלומות בלפור, החברים שם הקניטו אותו על כך ש"פיספס" בחורה צעירה ונמרצת עם טמפרמנט חם, כשדידי חזרה לסופ"ש בקיבוץ, בלפור הגיע לחדר האוכל והכריז בקולו הרם "שהבחורה הזאת תהיה אשתי". כולם צחקו ואמרו לו שיש לה מחזרים רבים ועכשיו כשהיא בנהריה, אין סיכוי שהיא תרצה אותו... בלפור כמובן התעקש וחיזר בדרכו המיוחדת: הוא דאג שבעת חזרתה תמיד יהיה נפט לחימום; דאג שכל מה שהיא צריכה תמיד יחכה לה בדירתה ועוד. כשהיו ריקודים בחדר האוכל, תמיד רקדו יחד וכבר אז הבינו כולם שלא יעזור כלום ושהם הולכים להתחתן! וכך אכן קרה והנה הם נשואים כבר יותר מ-50 שנה, עם ילדים, נכדים ונינים.

לאחר חתונתם, דידי עברה לקיבוץ מעגן ופה עבדה בחינוך. בתחילה כמטפלת של ילדי בית הספר היסודי במשך כעשר שנים, לאחר מכן כמטפלת של בני הנוער במשך כתשע עשרה שנים ובנוסף הייתה פעילה מאוד בתרבות ובשאר תחומי החינוך. יחד עם חברה קרובה הקימו בעמק את קבוצת הצועדות של עמק הירדן. הן צעדו יחד כל יום ובימי שבת היו עושות את הדרך מצמח עד לטבריה ובחזרה (עשרים ק"מ לערך...). כמו כן הן היו מוזמנות לצעדות מיוחדות בהולנד ודידי מציינת שצעדות אלה היו מהחוויות המרתקות בחייה.

דידי כידוע היא אחת לאריאלה ומאירה, כאשר אפשר בודאות לטעון שבעקבותיה הגיעו גם האחיות לקיבוץ והקימו פה את ביתן, מה שהוליד פה כמה "שבטים" מבורכים, שיום אחד אולי מישהו/י אמיצה/ה יקחו על עצמם לצייר את אילן היוחסין הענף הזה

דידי נולדה כמה ימים לפני שהוריה עלו על האנייה ששטה מתימן לארץ ישראל. באותה תקופה, העלאת תינוקות לאנייה הייתה אסורה, לכן הוריה של דידי החביאו אותה בתוך ארגז מעץ למשך כל הדרך. אני מדמיין את הדרך הזאת, את החרדות והחששות של ההורים וזה מעורר מחשבות על מידת ההקרבה של העולים אז, על האמונה והצורך להגיע לארץ ישראל. לאחר הגעתם ארצה התמקמו בפתח תקווה, שאז עוד הייתה מושבת פועלים מוקפת פרדסים, שקלטה עולים מכל רחבי העולם, אשר עבדו יחד בחקלאות. הוריה של דידי הקנו ערכים מסורתיים. אביה היה ממשפחת כהנים והיה מכובד מאוד במושבה. הוא היה נוהג להזמין עולים חדשים מהיישוב לארוחות שישי אצלם בבית. אחת מחוויות הילדות הזכורות ביותר הייתה ביום בו התקיימה ההצבעה באו"ם על הקמת מדינת ישראל, כל אנשי היישוב האזינו ברדיו לתוצאות, בביתה של דידי ישבו עם דף ועט וחישבו את הקולות וכשהבינו שעברה ההחלטה יצאו בפרץ שמחה אדיר לרחובות, לפי תיאורה הציורי של דידי, "כל הארץ רקדה באותם ימים".

בנערותה, דידי הייתה חניכת הנוער העובד והלומד. כמו נערות רבות אהבה ריקודי עם, לשיי ולטייל, אבל כבר בתקופה היא לתנועה הייתה השפעה רבה עליה והיא הקדישה לה הרבה מזמנה. כך שבגיל שש עשרה, גמלה בה ההחלטה לעזוב את הבית ולהצטרף לקיבוץ. דידי הגיעה לקיבוץ אלומות, עבדה וגרה בקיבוץ במשך כשנתיים עד לגיוסה לנח"ל. במסגרת שנת השירות בנח"ל הקימה את הנוער העובד בנהריה, שאז עוד הייתה מעברה שקלטה עולים. לאחר השירות, חזרה לקיבוץ אלומות שם הייתה חלק מגרעין נבטים.

קציצות חוביזה (חלמית) ובשר טחון

המתכון | מורן שוקרני

מצרכים למתכון

(כ-15 קציצות שמנמנות):

- צרור גדול של עלי חוביזה מופרדים מן הגבעול, חלוטים (מבושלים במים רותחים עד לריכוך, בדומה לחליטת תרד).
- 400 גרם בשר טחון (בגירסא הצמחונית אפשר להחליף בירקות מגורדים כמו גזר, תפוז"א, קישוא)
- בצל בינוני קצוץ
- 2 ביצים L
- חצי צרור פטרוזיליה או כוסברה (לא חובה)
- חצי כוס פירורי לחם
- מלח לפי הטעם
- פלפל לפי הטעם
- ניתן להוסיף תבלינים כיד הטעם הטובה עליכם: פפריקה/בהרט/כורכום/כמון אך לא חובה.

הוראות הכנה

מערבבים את כל החומרים בקערה מטגנים מספר דקות מכל צד עד להשחמה חלקית (את הגירסא הצמחונית רצוי לאפות) רוב הקציצות נותרו שלמות אך חלק התפרקו קצת, עדיין יוצאות ממש טעימות :-)

קראקו

בישראל נפוצות החלמית המצויה (Malva nicaeensis) והחלמית הגדולה (או כחולה) (Malva sylvestris). החלמית (הידועה כ"חוביזה", מערבית: خبيزه, או כ"לחם ערבי") וגם כ"לחם גמדים", נודעה בארץ בכך ששימשה את תושבי ירושלים למאכל בעת המצור והרעב במלחמת העצמאות. היא גדלה בשדות בר, אזורים זנוחים, אך גם בגינות הבתים (מתוך ויקיפדיה).

החלמית קרובה רחוקה של ההיביסקוס והבמיה. לחוביזה מס' זנים והם נבדלים זה מזה בטעם ובגודל העלה. חוביזה הגדלה בתחילת החורף סמוך לאזורים עם מים, היא הרבה יותר עדינה ופחות ארומטית. לעומתה, זו הגדלה במקומות יבשים, מלאה בטעם. יש לה ריח של דשא וטעם הדומה לתרד, אבל עשבוני ועשיר יותר. בתחילת החורף יש לגבעולים הטריים מתיקות מסוימת, ואפשר להשתמש בכל חלקי הגבעול בסלט. הגבעולים מכילים חומר רירי, עשיר בוויטמינים ומינרלים, ואפילו חלבונים. מהמיץ המופרש מהגבעולים והשורשים מייצרים באנגליה ובצרפת מרשמלו. הם כותשים וסוחטים מהם את המיץ ומבשלים את העסיס המתוק עם סוכר ואז אפשר להקציף אותו למרקם של מרשמלו.

לקראת סוף האביב מצמיחה החוביזה פרח סגול בהיר ויפה, ומתחילה לתת את פירותיה. בעונה זו עליה כבר אינם אכילים בצורתם הטרייה, אלא מתאימים יותר לבישול. הגבעולים הופכים להיות סיביים ולא שימושיים, אבל אפשר לנצל את העלים הגדולים למילוי.

מפי הטף בנושא פורים | נועה ליטמן

שאלנו את ילדי הגן מה הם הכי אוהבים בחג פורים ולמה הם מתחפשים השנה?

אורי - אתחפש לפיטר פן.

נרי - אתחפש לצב נינג'ה, אני אוהבת בפורים להתחפש לדינוזאור ענק.

דיויד - אתחפש לנינג'ה.

ליבי - לא יודע..מאוד אוהב להתחפש.

ליאל - אתחפש לאלזה, מאוד אוהבת להתחפש.

תהל - אתחפש לאלזה, אוהבת להתאפר בחג.

אודיה - אתחפש לסינית עם שמשיה, אוהבת אזני המן.

נעמי - אתחפש לסינית עם שמשיה ומניפה, מאוד אוהבת להתחפש.

יערה - אתחפש למיקי, מאוד אוהבת להתחפש.

פלג - אתחפש לפאואר ריינג'ר, מאוד אוהב להתחפש.

ירדן - אתחפש לקפטן אמריקה, מאוד אוהב להתחפש.

עמרי - אתחפש ליובל המבולבל, אוהב אזני המן.

טומי - אתחפש לאופה רע, אוהב להתחפש.

זוהר - אתחפש לבטטה, אוהב להתחפש בפורים.

אורן - אתחפש לינשופונת (מתוך סדרה שנקראת כוח פי ג'יי), אוהבת משלוחי מנות ואזני המן.

רוניה - אתחפש לנסיכת אנגליה, אוהבת להתחפש.

יהלי - אתחפש למלכת הכוכבים, אוהבת להתחפש.

גילי - אתחפש לליצנית, אוהבת משלוחי מנות.

עומר - אתחפש לאלזה, אוהבת אזני המן.

אביה - אתחפש לליצן, אוהבת אזני המן.

שי ירדן - אתחפש לאלזה, אוהבת בפורים להתחפש ולהתאפר.

אמה - אתחפש לאסתר המלכה, אוהבת להתאפר.

נוגה - אתחפש סינדרלה, אוהבת להתחפש לסינדרלה ומשלוח מנות.

לב - אתחפש לאנגרי בירד, אוהב להתחפש.

אנה - אתחפש לפרפר, אוהבת להתחפש לחתולה.

רם - אתחפש לקפטן אמריקה, אוהב להתחפש.

מיקה - אתחפש לסינדרלה, אוהבת להתחפש.

דלתות סגורות | גיא שוקרני

רם לא אוהב לדפוק על דלתות,
הוא פשוט לא אוהב את הרעש שהן עושות,
טוק טוק טוק, זה מרעיש נורא,
אז הוא מעדיף לעמוד ליד הדלת, לחכות שתיפתח מעצמה.

לפעמים ההורים באים ופותחים ואז החיים ממש קלים.
לפעמים הרוח נושבת ופותחת את הדלת לרווחה ואז אין בעיה.
לפעמים חתול או כלב מייללים, את הדלת בציפורניים שורטים ואז להם פותחים.
ופתאום רואים שם את רם עומד וממתין, שואלים אותו "למה לא דפקת ילדון? , מה העניינים?"
רם מחייך חיוך מבויש, ממלמל בלחש דבר מה וממשיך לעיסוקיו.

קשה לו להסביר לאנשים, כי הם לא מבינים,
כמה הוא לא אוהב לדפוק על דלתות, בגלל הרעשים.

יום אחד, רם הוזמן ליום הולדת, למסיבה, קצת איחר אך לא נורא.
הגיע לדלת הבית שהייתה סגורה וכמובן שלדפוק לא רצה.
מבפנים קולות צוחקים, שירים, משחקים וריקודים, שומע את חבריו רצים וקופצים,
הוא מחכה וממתין, שהדלת תיפתח מעצמה, אך הזמן חולף והיא נותרת נעולה.
הוא יושב ליד הדלת, מקווה לכלב או חתול שיבואו ליילל או לשרוט.
מקווה שאולי יבואו ההורים, יפתחו את הדלת והוא ירוץ להצטרף למשחקים.
מקווה שאולי פתאום תנשוף רוח חזקה והוא ירוץ ויצטרף לחגיגה.
אבל הזמן חולף והוא נשאר בחוץ, ממתין ועומד, בשקט בנימוס.
ופתאום זה קורה, הדלת נפתחת והחוצה יוצאים החברים, שואלים אותו "עכשיו באים?" ואומרים "הפסדת
מלא שיגועים",

רם לא מקשיב, הוא מפלס דרכו ביניהם ונכנס,
עומד ומביט באורות מנצנצים מעליו,
גם עיניו מנצנצות, הוא מסתובב חזרה,
יוצא וחוזר אל ביתו ומבטיח הבטחה,
יותר לא אשאר מאחורי דלת סגורה,
יותר לא אחכה שדלת תיפתח מעצמה.

מעכשיו רם על כל דלת דופק,
לפעמים סתם ככה כי מתחשק.

הולך ודופק על דלתות השכנים,
דופק ולא איכפת לו להרעיש רעשים.

שוב לא יישאר מאחורי דלתות סגורות
במקום, ירקוד תחת נצנוצי אורות.

איפה הם היום | גיא שוקרני

הפעם יצא לנו להתמקד במשפחת אדרי...
הצלחנו למצוא את כל ילדי המשפחה חוץ מאחת, אלה,
שלאחרונה נראתה אופה טארט שזיפים, אם מישהו מוצא
אותה, אנא שלחו הודעה להנהלת העלון... (:

איתי אדרי

אז ככה...

אני בן 35, גר ברמת השרון עם מאיה אשתי ושני בנים מתוקים - רותם 6 בכיתה א' ועומרי 2.5 בגן.

אני עובד בחברת הייטק שעושה משחקים לשוק המובייל, אייפון, אייפד, אנדרואיד וכדומה. אני אחראי על ליין משחקים שנקרא סופר קד'ואל, משחקים מהירים, ממכרים שאפשר לשחק בכל זמן ובכל מקום. ככה שאני משחק משחקים כל היום ואשכרה משלמים לי על זה.

למדתי תסריטאות ועבדתי כתסריטאי כחמש שנים לפני עבודתי הנוכחית. כתבתי לטלוויזיה, לקולנוע ולעסקים פרטיים. בין השאר כתבתי להוט, קשת, וערוץ עשר. כתבתי לסדרה רמזור, יצרתי סדרה על ג'ובניקים בצבא (פרופיל 64) ועוד ועוד...

יש הרבה דברים שאני מתגעגע אליהם בקיבוץ של פעם... ימי עבודה בנוי שמתבטלים עם הטפטוף הכי קל, גיוסים שבעיקר עושים בהם צחוקים, פסטה שוטה עם גבינה בחדר אוכל וצ'יפס בחופש.

אופיר אדרי

אז ככה...

אני בת 27, גרה בתל-אביב 7 שנים בשכונת פלורנטין בדרום העיר. אני ממש אוהבת את פלורנטין בפרט ואת ת"א בכלל. אני מנהלת בר-מסעדה מקסיקנית בפלורנטין, בשם "מסקל" (הפירוש הוא משקה מקסיקני אלכוהולי ידוע ומעושן, שמיוצר מצמח האגבה ממנו מייצרים גם טקילה).

אני גרה עם דורי החבר שלי כבר 3 שנים, הוא בן 33, מהנדס חשמל.

הדבר שאני הכי מתגעגעת אליו בקיבוץ היא הכנרת כמובן! לשבת על הנדנדה או הספסל ולהסתכל עליה.

עוד דבר שאני ממש מתגעגעת אליו זה החליקות בה' הידיעה. אין דבר יותר כיף מלהיות קטן ולהחליק עם כל המים והסבון ואז לחטוף בירכיים בגב מ 10 ילדים אחרים, לבכות כי זה כואב אבל אז ישר להתחיל לצחוק כי זה כל כך כיף!

למזלי המשפחה עדיין בקיבוץ אז לא משנה איפה אני אגור או מה אני אעשה תמיד יהיה לי לאן לחזור לבקר.

למזלי אני מגיע פעם בחודש לקיבוץ, אז אני יכול לראות איך הקיבוץ מתחדש וחוזר לעצמו עם משפחות חדשות, בניה, מתקנים ומה לא.

אביתר אדרי

מה אני עושה היום?

יש לי חברה לקידום ושיווק במדיה חדשה: Fuzz Designs וסטודיו לעיצוב גרפי. כמו כן אני סושיאל מנג'ר (מנהל מדיה חדשה) ב-OK משרד פרסום, אך האהבה האמיתית שלי היא חינוך: אני מורה להיסטוריה בבית-ירח ומחנך בכיתה ט'. בתחום החינוך אני גם מנהל את מיזם "קלוטותי", הפועל להסדרת תהליך הקליטה של מורים חדשים במערכת החינוך. מיזם זה הוא פרי שיתוף פעולה בין ארגון "שגרירי רוטשילד", המכללה האקדמית לחינוך "אורנים" ואגף התמחות וכניסה להוראה במנהל עובדי הוראה של משרד החינוך.

משפחה

אני נשוי להדר אביגד מתל קציר ויש לנו 2 ילדים מדהימים: אורי בת 3.5 ויובל בן 1.5 (והשלישי בדרך): אנחנו גרים בתל-קציר ובימים אלו מסיימים את תהליך הקליטה לחברות, רוכשים בית בקיבוץ ומשפצים אותו.

לימודים

יש לי תואר ראשון (B.A) בהיסטוריה כללית + תעודת הוראה בהיסטוריה, ו-B.ed באזרחות. בהמשך השנה אתחיל ככל הנראה את התואר השני שלי, גם הוא בתחום ההיסטוריה.

למה מתגעגע בקיבוץ של פעם?

בקיבוץ של פעם אני מתגעגע לבתי-העץ המפוארים שהיינו בונים בילדותנו עם החבר'ה: לא אשכח את בית-העץ האדיר שבנינו על העץ מול ביתו של סבא הורו ז"ל, וכמובן את בית-העץ המפואר לא פחות שבנינו על 2 עצי זית ליד הרפת.

לפני מספר שנים ביקרתי בארה"ב, וכתבתי על כך רשימה, שהתפרסמה במספר אתרים. לאחרונה נסעתי שוב לקליפורניה. עיון ברשימה ההיא הבהיר לי שלא הרבה השתנה. הנה היא לפניכם, עם כמה עדכונים קלים.

סטרבאקס, שאת סניפיה ניתן למצוא במקומות רבים, העלתה קצת את הרמה. אבל עדיין, במסעדה אמריקאית ממוצעת שולחים אותך ללחוץ על מכסה של איזה קומקום, שממנו זולג נוזל כהה דלוח שהוכן בבוקר. מה שלא מפריע למקומיים למלא כוסות קרטון בגודל של חצי ליטר ולהסתובב איתן ברחוב. יש עתיד ל"ארומה" בארה"ב!

פאסט פוד כבר אמרנו? אמריקה היא ארץ הרשתות והמותגים. רשת מקדונלדס, עם הקשתות המפורסמות - אולי הלוגו בעל השווי הגבוה בעולם מותגי המזון, לצד קוקה קולה. וול מארט, עם היכלי הקנייה שאפשר לקנות בהם הכל, שרק מגרשי החניה שלידם מתחרים בהם בגודל. וונד'יס, קנטאקי פרייד צ'יקן, דני'ס, ובמלונאות - הוליד'י אין, מוטל 6, רמדה לודג'... וי ניים איט.

העולם נהיה כבר גלובלי? אזרחי אמריקה לא ממהרים לשום מקום. רובם מדברים רק אנגלית אמריקאית, הרי ממילא אין היום איש משכיל בעולם, בכל תחום שהוא, שאינו דובר את שפתם (למעט אולי ה...אנגלים). כל העולם מודד במטרים ושוקל בקילוגרמים - אז מה? בארה"ב ממשיכים עם המיילים, הפיט והאונקיות. הם מספיק גדולים כדי לא למצמץ. לרוב האמריקאים אין דרכונים. אם הם בכלל עוזבים את העיירה, הם מסתפקים בטיולים בארצם שופעת האטרקציות, או לקנדה הסמוכה.

ובכל זאת, נדמה שמהו נסדק בגישה האמריקאית, זו הרואה באמריקה את חזות הכל. לפני מספר שנים יצא ספר בשם "מדוע שונאים את אמריקה", ובו מנסים המחברים לנתח איך זה שהם, שכל כך מתאמצים להיות נחמדים ולחייך, הפכו לאומה השנואה ביותר בעולם, נגדה מפגינים המונים ברחובות, שורפים את דגלה ורואים בה שטן. המגזין רב ההשפעה US NEWS

ביחס לאמריקה, לפעמים נדמה שהעולם מתחלק לשני מחנות: אלה שאוהבים ומעריצים אותה, ואלה ששונאים ומתעבים אותה. ודומה שממש מאותן סיבות: הכוח הכובש של התרבות האמריקאית, העוצמה, הגודל האדיר - מושכים וגם מפחידים. מכל מקום, אני שייך למחנה השני, אני לא אוהב את ארה"ב, אבל כתייר חייב להודות שיש המון מה לראות בה ולהתרשם.

ארה"ב היא ארץ זוללת אנרגיה ומחממת אטמוספירה. כשאתה רואה את כמויות הרכבים הצמודים, ואת גודל הבתים, אתה מבין עד כמה אזהרותיו של אל גור (סגן הנשיא קלינטון שנהפך לגורו סביבתי) הן חסרות תוחלת. ליד כל בית חונה "פיקאפ" (טנדר), בדרך כלל מהסוג הענקי והמלא בניקלים נוצצים, ועוד איזה פרייבט או שניים. בדרכים, לצידך ומאחוריך, שועטות משאיות הענק, מדוגמות ומצוחצחות, כמו בית שנע 80ט מייל לשעה. מי שאין לו רכב בארה"ב, פשוט לא סופרים אותו. בפרברים קשה עד בלתי אפשרי להסתדר עם תחבורה ציבורית, שלרוב לא קיימת - לא רואים בכלל תחנות אוטובוס וגם לא מוניות. את צורת התכנון והבנייה בהם ניתן לכנות "פשע סביבתי". בתי מידות, פרושים על מרחבים אינסופיים, ורק לחשוב כמה עולה החשמל או הדלק לחימום / קירור.

סגנון החיים הזה קצת מסביר את התמיכה בטרמפ בבחירות לנשיאות. אנשים כאן נחושים להגן על אורח החיים המסורתי שלהם. וגם: קליפורניה מוצפת במהגרים. מצד אחד, בהרבה חנויות מופיעים כיתובים גם בספרדית, כי הרי צריך למכור להם. מצד שני הרוב הלבן מרגיש מאויים, וזה שוב הוביל לתמיכה בטרמפ (אם כי בקליפורניה הוא דווקא הפסיד להילארי קלינטון). לישראלי האמון על קפה משובח, מהמכונות הביתיות או בבית קפה ראוי לשמו, קשה לקבל את הזלזול של האמריקאים במשקה החשוב הזה. מבחינה זו, לא הרבה השתנה. נכון, רשת

תהליך פשוט וזמין לכל אחד, וכרגיל - שום דבר לא משתנה, עד הרצח הבא.

הפעם יצא לי להיות בארה"ב בתקופת הכריסטמס. כריסטמס זה עסק גדול, בשתי המשמעויות: עניין ציבורי, ו"ביזנס". החג נחוה הן כאירוע דתי (בארה"ב לנצרות יש מעמד חזק מאוד) וגם כחג עממי-פולקלורי. לדוגמא הרבה תושבים מקשטים את בתיהם בדמויות של סנטה קלאוס ובאורות מנצנצים. החנויות גדושות בקונים שמבקשים לרכוש מתנות ומשקיעים בכך את מיטב כספם (גם לישראלים המוכרים ב"עגלות" זו עונת שיא). בכל בית מוצב עץ אשוח, ובטלוויזיה ממחזרים עשרות רבות של סרטי כריסטמס מתקתקים, שבהם המשפחה מתאחדת - איך לא - סביב סעודת החג. כאורח ניתן לחוש את אוירת החג המרגשת, שסוחפת את כל הציבור.

בדרכנו חזרה לארץ, צפינו במטוס בסרט, הוליוודי כמובן. המציאות שעזבנו מאחורינו מתערבבת בסצנות שעל המסך. באמריקה כל הזמן נדמה לך שאתה באחד מקטעי ה"דד'ה וו" הללו, שאיכשהו כבר ראית אותם - במערבונים, בקומדיות הרומנטיות או בסדרות הפשע והסיטקום. שוב חולפים לנגד עיניך הדיינרס המוכרים, המלצריות בהירות השער עם החיוך המתוק והאדיבות המופגנת, ההיוואייס האינסופיים. החדשות הטרויות מהארץ מחזירות אותנו למציאות: ביבי כועס על אובמה (שבטח רועד מפחד), ג'ון קרי מנסה להציל את השלום... אולי עזבנו את אמריקה, אבל אמריקה לא כל כך מהר עוזבת אותנו.

AND WORLD REPORT (אגב, שימו לב לסדר) יצא בכתבה מיוחדת: איך לעשות את אמריקה טובה יותר - מה אנו יכולים ללמוד מאחרים". עצם השאלה היא כבר מהפכנית. כתבי המגזין המוצבים ברחבי העולם אספו שורה של טיפים עבור בני ארצם. כך למשל, ממליץ השבועון לחשוב על היחס של ההולנדים לסמים כבעיה של בריאות הציבור ולא כפשע וכן ללמוד מהם איך מגינים על איזורים נמוכים (כמו ניו אורליאנס למשל) בפני הים. לאמריקאים כדאי לחקות את שיטת החינוך בפינלנד, המעניקה 9 שנות חינוך חנם ויוקרה רבה למורים. היפנים יכולים ללמד את היאנקים איך לשים מנות יותר קטנות בצלחת, הצרפתים - את תרבות השיחה, האיטלקים - את אמנות הבישול והשבדים (איך לא) - חינוך מיני בלי צביעות. הבעיה היא שכדי להידמות להולנד או לפינלנד יצטרכו בארה"ב לשלם מיסים כמו בארצות ההן וזו כבר פגיעה בקודש הקודשים, בכיס. לאור תוצאות הבחירות האחרונות, נראה שהמטוטלת במצב הרוח הציבורי נעה שוב לכיוון ההסתגרות וקידוש האתוס האמריקאי, או בניסוח של דונלד טראמפ: "להחזיר את אמריקה לגדולתה".

האלימות והמתח הבין-גזעי רוחשים מתחת לפני השטח. לפחות פעם בשנה מתחולל ירי ורצח במקום ציבורי. בפעם שעברה שהיין, סטודנט קוריאני באחת האוניברסיטאות כאן רצח עשרות מחבריו. במשטרה המקומית כבר מוגדר סוג מיוחד של פשע - ירי במוסד חינוכי. לפני מספר ימים - רצח בשדה תעופה בפלורידה. כל מקרה כזה מעורר מחדש את הוויכוח הישן נושן - האם להגביל את רכישת כלי הנשק, שבארה"ב היא

במאמר הזה נצא קצת מגבולות מעגן ומהבועה הקטנה שלנו...

אחד מצירופי המילים החדשים והמעניינים בשנה וחצי האחרונות הוא "פוסט-אמת", הביטוי המקורי באנגלית נקרא "Post Fact" והוא בעצם ביטוי דו משמעי, כאשר שתי המשמעויות קשורות אחת לשניה.

כשבפועל הוכחות אמיתיות אין. דוגמא נוספת ניתן למצוא מריבוי השריפות שהתרחשו בסוף השנה שעברה, עת תחת כל ברז כיבוי רענן עמד פוליטיקאי והאשים מגזר שלם בהצתות, כאשר עד היום רוב הציבור בטוח שמדובר בעובדה גמורה, אך הלכה למעשה, בבדיקה של העובדות לא הוגש כתב אישום אחד נגד המציתים שנעצרו.

נשק ה"פוסט אמת" נמצא בשימוש גם בתעמולה היעילה נגד ישראל על ידי ארגון BDS, גם כאן "אמיתות" שונות מוצגות לעולם כולו מזווית ראייה סובייקטיבית במטרה מוגדרת מראש, והעולם שלא מעורה בכל הפרטים ולא טורח לחקור את האמת, מגלה אמפתיה כלפי אלה המוצגים כקורבנות חלשים ויוצא כנגד מי שמוצג ככובש אכזר.

על כך נאמר, אבן שזרק טיפש לבאר, אלף חכמים לא יוציאו, מספיק לכתוב פסקה חסרת כל ביסוס בפייסבוק או בטוויטר על מנת להסית ולעוות את המציאות.

אז איפה נמצאת ה"אמת", האם במקומות עליהן נסמכנו עד היום? בתקשורת? בטלוויזיה? באתרי החדשות? בעיתונות? כאשר כדוגמא לחוסר המהימנות שאנחנו מוצאים כיום אפשר לגשת לעיתונות הכתובה, מצד אחד יש לנו את "ישראל היום", עיתון שממומן על ידי חברו הטוב ופטרונו של ראש הממשלה, שמשפיע על תוכנו ומפרסם את האמת מזווית ראייה מסוימת, מצד שני יש לנו את "ידיעות אחרונות" שבעליו הציע לכאורה לראש הממשלה לפרסם כתבות אוהדות בתמורה להגבלת פרסומו והפצתו של "ישראל היום", האם אפשר לסמוך על אמיתות הפרסום בעיתון

מצד אחד ניתן לקרוא את הביטוי פוסט כ"אחרי", זאת אומרת שאנחנו נמצאים בעידן "אחרי האמת", כשלאמת ולעובדות אין משמעות, מספיק לכל אדם להפיץ דעה כלשהי בתור עובדה בלי הצורך להוכיח בצורה אמפירית אם הדעה נכונה או לא, די לכתוב כמה שורות באתר כזה או אחר בכדי להפוך את הכתוב לאמת צרופה. מצד שני ניתן להבין את הביטוי מתוך הפעולה של "פוסט" בפייסבוק או ברשתות חברתיות אחרות. כל אחד יכול לכתוב את דעתו ולפרסם אותה, כשגם כאן המשמעות המתקבלת היא שניתן לפרסם כל השערה או קביעה שתתפרש אחר כך ל"אמת".

אבל לצורת הקריאה של הביטוי החשיבות פחותה הרבה יותר מאשר השימוש המעשי בו. יש הגורסים שהאיש החזק בעולם כיום, נשיא ארה"ב החדש דונלד טראמפ פירסם באופן מודע "אמיתות" שכאלה אשר נסמכו בעיקר על הצורך שלו לעורר פחדים ולא על עובדות, כך לדוגמא הציג את הילרי קלינטון כאישה חולה ללא שום ביסוס, אלא רק על סמן תמונות לא מחמיאות ושמועות, בשבועות האחרונים האשים את כלי התקשורת (בדומה להאשמות דומות פה בארץ) על כך שהם מפרסמים "חדשות מזויפות", ללא כל צידוק, אך ורק משום שהעיזו לבקר אותו.

דוגמאות יותר קרובות הם מראש ממשלתנו, מר בנימין נתניהו שדיבר "על ערבים שנוהרים באוטובוסים לקלפיות", ובעצם קביעה זו יצר "אמת" שייתכן והובילה להעלאת ההצבעה עבורו. מהצד השני של המתרס, אנחנו עדים כבר שנים למסעות הכפשה על שרה נתניהו, שמועות שונות על ההשפעה שלה על ראש הממשלה, על התערבותה בהחלטות מדיניות וצבאיות,

שכזה? מצד שלישי, יש לנו את עיתון ה"ארץ", עיתון שלא מסתיר את הדעות השמאליות של כתביו ואף מגייס את כתביו בהתאם לדעות אלה ומפרסם כתבות מתפיסה מאוד נחרצת של המציאות, בלי להיפתח לאפשרויות נוספות.

צייצן מצוי לבוא ולפרסם את מחשבותיו. העולם האינטרנטי היום, מעניק לנו גישה למרחב אינסופי של ידע ואפשרויות, לפרוץ גבולות, להבין את העולם. אנחנו בישראל נמצאים במקום בו חופש המידע זמין לנו באופן רציף, זאת בניגוד למדינות כמו סין, צפון קוריאה או אפילו רוסיה, שם המידע שאדם מקבל, הוא המידע שהשלטון מחליט לשתף וכל פעולה ברשתות היא תחת מעקב.

אנחנו חיים "בצד הנכון" (בערך) של עולם המידע החופשי, אך כאן גם האחריות של כל אחד לבחון ולבדוק את ה"אמת" המוצגת בפנינו, לדעת לשאול, לבחון ולדרוש הוכחות. כשאין כאלה בנמצא, לדעת להטיל ספק ולהיות מוכנים לקבלה של דעות שונות, "אמיתות".

עדיין נשאלת השאלה, היכן בכל זאת איפה האמת? קטונתי מלדעת. היו פרסומים שקריים גם בעבר ותקשורת שניצלה לרעה את מקומה והציגה תמונה חד צדדית של המציאות, אך ההבדל כיום הוא שנראה ונפלו כל המסננים (לטובה ולרעה), אין עוד שומרי סף שעובדים לפי אתיקה אוניברסלית קבועה של חוקים ועונשים לאלה המנצלים אותה לרעה, הזירה פתוחה לכל

ברכות ואיחולים

ברכות

לענבר אזרזר
שהשתחררה
מצה"ל
והצלחה
באזרחות!!!

ברכות

לליטל פרץ
עם קבלתך
לחברות במעגן.
מאחלים לך
ולמשפחתך
השתלבות טובה
ופוריה בינינו.

מזל טוב

למאיה ואייל אסתרי
לסוזי, לגיורא
ולכל המשפחה
להולדת הבת, הנכדה
אלה.
הרבה נחת ואושר!!!

חידושי מילים וביטויים | רוביק רוזנטל

פנינו שוב לאתרו של רוביק רוזנטל <http://www.ruvik.co.il> והפעם מצאנו חידושים משעשעים למילים ומטבעות לשון...

חידושים למילים

אֶחְלָמוֹן. בית חולים, שהוא צירוף של של שתי מלים: אחלמה שפירושה גם החלמה, וארמון.
אישור. הדמות העומדת/הולכת ברמזור. הרכב של איש+אור.
אלרשת. ווייפיי.
בִּיבּוּאִי. שרברב.
בְּקֶשֶׁת. מחלת השוחד.
גופש. חופשה מפנקת, חופש לגוף ולנפש, וכן **גופשה:** "אני חייבת גופשה דחוף לפני שאשתגע!"
גִּנְבוּ. פאטיו, חצר פנימית בתוך בית. גם: גִּנְבוּ. גמולנית. דיווידנד.
גרעינִמָּה. תכונת האבטיח נטול הגרעינים.
הליצה. הליכה משולבת בריצה.
התמזקנות. אנטי-אייג'ינג.
זרומה. פנג-שוואי, מונח סיני המתייחס לשינוי מנח החפצים והמיקומים כך שתהיה זרימת אנרגיה טובה.
חוצבנית. מעצבנת וחוצפנית. כינוי לנוסעות מסוג טיסת השוקולד. גם בזכר: חוצבן.
חמבוק. בקבוק חם.
חמודניק. איש חמוד אבל נודניק.
חמכמך. מזג אוויר חם והפכפך. חידוש של בת ארבע.
חנייד. תשלום חניה באמצעות הטלפון הנייד.
חֶשֶׁלֶחֶש. אמבולנס: חש אל מי שחש ברע.
טוליאָלים. תלתלי הפאות של החרדים.
טרומו. טריילר, סרטון קצר המקדים להופעת סרט.
טרומפלדוג. כלב בעל שלוש רגליים.
ירמיאו. חתול עצבני, על שמו של ירמיהו, נביא הזעם.

חידושים למטבעות לשון

בר השגה. פיק אפ בר.
בר שְׁלָטִים. מתקן שמניחים בו מכשירי שלט-רחוק.
דגל אדום. המחזור החודשי, נידה. קריצה למושג הדגל האדום המהווה סימן אזהרה בחוף הים.
הכל בסדר. הכל בסדר, אלק.
הקהל הרחב. קהיליית בעלי המידות הגדולות.
התנועה לסחרור העיסה. מיקסר.
זה תמר. קריאת שמחה בקביעת פגישת היכרות. תרגום גוגלי מאנגלית: it's a date.
חתיך יסוד עולם. גברבר נאה במיוחד. על משקל 'צדיק יסוד עולם'.
יגאל אלון. פעיל איכות הסביבה, מחבק העצים בגרסה האנגלית.
יראת שמים. פחד מטיסות.
כואב לו בדרכון. מזמן לא טס לחו"ל.
להרים את הכפכף. חלופה ישראלית הולמת לביטוי 'להרים את הכפפה'.
מגש הכסף. המגש הקטן שבו מוגש החשבון, ומצופה להניח טיפ.
מילה נרדפת. מילה המעוררת תגובות רגשיות כה עזות, כך שיש להיזהר מאד בשימוש בה ובהקשר של השימוש. "אל תגיד שואה, זו מילה נרדפת!"
מערכת העיקול. ההוצאה לפועל.
משקפי ריימש. משקפי שמש יוקרתיים תוצרת רייבאן.
סיבולת לב כורסא. כושר גופני יוצא דופן, בהפוכה.
סימן קריאה. 'אוזן חמור', קיפול בפינה של דף לציין את מקום בספר כשאינן סימניה.
עובד ושב. אדם שהעתיק את מקום מגוריו לחו"ל

בשל עבודה, שליחות וכו' ובסיומה שב ארצה.
עשה זאת בעצמך. אוננות. "– רוצה שנעלה אלי
לקפה? – עוזב אותי, עשה זאת בעצמך".
פירות ים. פירות שלוקחים לחוף הים – אבטיח,
ענבים, שזיפים וכו'. התופעה נפוצה בעיקר בין
ירושלמים, אשר עבורם נסיעה לחוף הים היא
טיול של ממש.
קיבוץ האון. קונדום.
קרטוז משמים. זוג שהכיר בלימודי מתמטיקה
באוניברסיטה, בעקבות המונח 'מכפלה קרטזית'
שמשמעותה זוג סדור.
קשה חורף. אדם המגביל את פעולותיו בגלל מזג
האוויר החורפי. משחק מילים על 'קשה עורף'.
שם עבר. תרגום עברי למונח Has been.
תאונת צרכים. חלופה נקייה לביטוי "ברח לי
פיפי".
תפוח עם זמש. אפרסק.
תרום חובה. תרומה כפויה, בגלל לחץ חברתי או
פחד מתוצאות הסירוב.

ולקינוח, פעלים חדשים בעברית.
להזדרפק. כשהזרת הקטנה בכף הרגל נדפקת
בקיר.
להתגזג. להתנהג בצורה מוזרה. מקובל מאוד
בעיר נשר. גם 'יא גזוג'.
להתחידק. לחלות במחלה נגיפית: "דוקטור,
הילד שלי ממש מחויידק".
לכַבֵּלֵק. לכבות ולהדליק מכשיר חשמלי, יעיל
במיוחד בהוראות נציגי שירות כשהטלוויזיה לא
עובדת.
לכמץ. לקמט ולכווץ פיסות נייר מיותרות.
לסרגן. בעקבות 'לסירוגין', כאשר שני אנשים
נמצאים באינטראקציה של תקשורת וחולקים
באותה החוויה, וכל אחד מדבר בתורו.
לקסקס. לרכל. שילוב של לדסקס ולקשקש.
לשרקד. לשיר ולרקוד בו זמנית.
לתשלם. לחלק לתשלומים.

"לעולם אל תטיל ספק בכך שקבוצת אנשים קטנה, מתחשבת
ומחויבת יכולה לשנות את העולם. זוהי הדרך היחידה בה
השתנה העולם עד היום" (מרגרט מיד)

שיח ציבורי קיבוץ מעגן

אנו מזמינים את כלל החברים ובני המשק שגרים במעגן לקחת חלק בשיח
ולהשתתף במפגשים. בנושא:

המרקם הקהילתי שלנו בעתיד הקרוב- רחוק
ומכך נגזור את אסטרטגיית הקליטה שלנו לשנים הבאות.

המפגשים יתקיימו בקבוצות קטנות של כ- 15 משתתפים
בבתי חברים שיתנדבו לארח ויונחו על ידי איריס ותמי (מנחות חיצוניות).

אנו מבקשים מכם להרשם לקבוצות השיח בהתאם ליום הנבחר. סרקו את הקוד
במכשיר הנייד שלכם תגיעו לדף הרשמה. את הקשור לדף ההרשמה קבלתם גם
באמצעות הודעה בדואר אלקטרוני ובמקומי. הנושא חשוב, דעתכם חשובה, נשמח
לראות אתכם משתתפים באחת הקבוצות. הצוות המוביל: ספיר, זיוית, תם, ניר ונוגה.

בצער ובאבל ככד מלווים אנו היום את חברנו היקר טדי (צבי) לבנקופף בדרכו האחרונה. נעלה קווים לסיפור חייו ולפועלו בקיבוץ מעגן.

למרות שלא עבר את ההכשרה עם הגרעין הטרינסילבני, טדי כתב למזכיר מעגן יוסקה לזר ומבקש להצטרף לקיבוץ. התשובה - חיובית, "אם שאר החברים בעתלית מסכימים". וכך, באוגוסט 1942, הוא מגיע לחצר כנרת ומתחיל מחדש את חייו - בקיבוץ מעגן. בהתחלה כמו רבים אחרים הוא עובד חוץ: במפעל האשלג בסדום, בקלת אפיקים, ובתחנת חברת החשמל בנהריים. בהמשך למד נגרות, ובמשך 30 שנה היה הנגר של מעגן, כשאנשי הצוות מתחלפים - יחזקאל, יצחק איילון, חילקה, ישראל מרמלשטיין ואחרים.

טדי נולד בשנת 1921 בעיר דבה שבברומניה. הוא נקרא על שם חוזה הציונות תיאודור הרצל. בן להורים משכילים - אביו ניהל בית ספר יסודי של רשת "תרבות". אימו נפטרה בהיותו ילד קטן. המשפחה עברה לעיר סאטמר, ומשם לאורשובה, עיירה על גדות הדנובה ליד גבול סרביה. כבר מילדותו גילה טדי כשרון לשפות: מהבית דיבר הונגרית ועברית, בבית הספר הפך לתלמיד מצטיין ברומנית, ולמד גם לטינית ויוונית עתיקה. לימים למד ושלט בשפות נוספות - אנגלית ואספרנטו. למשפחה הייתה חצר גדולה

בונים רהיטים ומתקנים למוסדות הקיבוץ ולחדרי החברים. ב-1947 התחתן עם דיטה מחברת הנוער ד באפיקים שהשלימו את הגרעין, בחצר כנרת נולדה הבכורה עופרה, ובמעגן דינה ונטע. לאחר שפרש מהנגריה עבד טדי כספרן בבית גורדון, שם יכלו לנצל את בקיאותו בשפות, ובשנותיו האחרונות עסק באריגה במפעלון של מעגן.

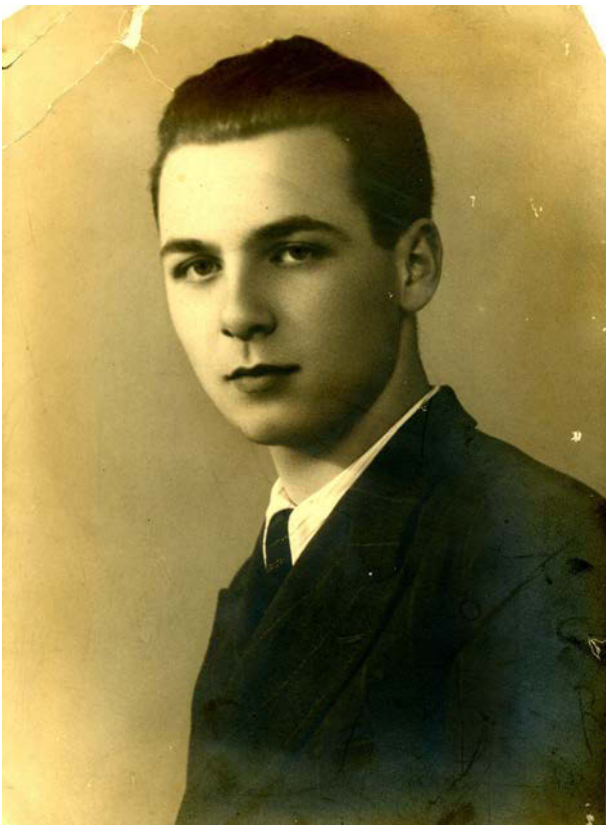
בנוף של מעגן טדי היה איש יחיד ומיוחד בכמה מובנים. ראשית, הוא הקפיד על צמחונות מגיל צעיר, לא נגע במאכלי בשר. הוא עצמו נהג לייחס לצמחונות שלו את בריאותו ואת אריכות ימיו. את הידע המופלג שלו בשפה העברית ניצלו החברים, עורכי העלון ובעלי תפקידים - בכל מקרה של שאלה או מחלוקת. היה חבר צנוע ועניו, התרחק מעסקנות וממחלוקות וחי בעולמו שלו, עולם של ספרים ורוחניות, בדירה פשוטה וריקה מכל סממן של פינוק. מתקופת סדרי הפסח המשותפים בחדר האוכל זכורה השתתפותו במקהלה של פסח, ומהקטעים הקבועים שלו בהקראת ההגדה. עד השנים האחרונות נהג לבוא ולהשתתף בתפילות ראש השנה ויום כיפור.

ובה גידלו עצי פרי ועופות. לקראת הרשמה לכתה החמישית בגמנסיה הוא הוכשל בבחינות עקב סירובו לכתוב את הבחינה בשבת. אביו קיבל את העניין בהבנה, והחליט לשלוח אותו למוסד יוקרתי: בית המדרש לרבנים על שם פרנץ -יוזף בבודפשט. בשנת 1940 נסע טדי לחופשה בבית הוריו ברומניה, עם כוונה לחזור לסמינר ולהכשיר את עצמו כרב, אלא שהשלטונות ההונגרים, כחלק ממדיניות אנטי יהודית, סירבו לאשר את חזרתו לבודפשט. יתכן מאוד שסירוב זה הציל את חייו, שהרי רבים מאוד מיהודי הונגריה נספו אחר כך בשואה. בינתיים, גם ברומניה עלתה לשלטון מפלגת "משמר הברזל" הפאשיסטית, וטדי מחליט לעלות לארץ. דרכו הובילה אותו לבוקרשט, משם ברכבת לעיר הנמל קונסטנצה, ושם עלה עם מעפילים נוספים על סיפונה של האונייה דריאן. חמישה שבועות היטלטלו בדרך, וב-18 למרץ 1941 עגנה האונייה בנמל חיפה - אך עדיין לא בחוף מבטחים: באותה תקופה הבריטים הגבילו את העלייה לארץ וטדי, יחד עם שאר נוסעי הדריאן, נכלא במחנה המעצר בעתלית במשך למעלה משנה.

של ספרי אספרנטו, ניהל התכתבות עם חבריו לשפה ברחבי הארץ והעולם, והמשיך כל חייו להשתלם ולשפר את ידיעותיו בשפה זו. בעובדה שהאנגלית ולא האספרנטו הפכה לשפה השלטת בעולם ראה תמיד החמצה היסטורית. הוא לא נלאה מלהסביר לכל מי שהיה מוכן לשמוע על חסרונותיה של האנגלית ועל יתרונותיה של שפת האספרנטו.

אנו נפרדים באופן סמלי מתקופה - טדי הוא מהאחרונים מחברי מעגן שהיו בחצר כנרת. הוא נהג לספר בגאווה שבתקופת המנדט היה הנתין של 3 נציבים בריטיים: מקמייקל, גורט וקאנינגהם. לפני מספר שנים נזכרו בו בסמינר הרבני שעדיין פועל בבודפשט, ושלחו לו את ספר השנה של הסמינר עם הקדשה מיוחדת - מעין סגירת מעגל. תודה לענת, זיוה, סוזי, צוות בית דורות והמפעלון ולכל מי שתמך וסעד את טדי בשנותיו האחרונות. חברי מעגן משתתפים בצערן של עופרה דינה ונטע, הנכדים והנכדות וכל בני המשפחה.

יהי זכרו ברוך.

טדי היה מהוותיקים הראשונים ואולי הבודדים שהשתלט על עולם המחשבים, והיה מבלה שעות מול המחשב בהתכתבות מיילים ובמעקב אחרי אתרים שונים באינטרנט. לשינוי בקיבוץ התנגד ותבע לשמור על הערכים המקוריים של שוויון ושיתוף. עד השנה האחרונה, בגיל 94, עוד היה מדווש על אופניו בשבילי הקיבוץ, זקוף קומה ומאיר פנים, אותות הגיל לא ניכרים עליו כלל, כדי להגיע למקום עבודתו במפעלון.

בניגוד לרבים מבני דורו, חברי קיבוצים ואחרים, הוא לא עברת את שם משפחתו ונשאר "לבנקופף". פעם הסביר לי את הסיבה: זהו שם ייחודי, בנוסף - לא היו לו כמעט קרובים, והוא רצה לשמר את השם לזכר אביו ומשפחתו מדורי דורות. את שליטתו בעברית וכיידע כללי ניצל גם בפתרון תשבצים, אותם היה שולח בקביעות למערכות העיתונים ולא אחת זכה בפרס - בדרך כלל ספר - על הפתרון. כמו כן היה מאזין קבוע לחידונים של שמוליק רוזן ברדיו, וגם כאן הצטיין בתשובות. עם זאת, הוא לא ויתר על אהבתו לשפת האם - הונגרית. בתיקו שבארכיון מצאנו פנייה להורו, ה"אחראי על הסרטים", שיקפיד להביא להקרנה גם סרטים בהונגרית, וכן בקשה מהמוסדות לכלול בחבילת הערוצים של הקיבוץ גם את ערוץ "דונה" ההונגרי.

בסמינר בבודפשט התוודע לשפה הבינלאומית אספרנטו, ולמד אותה על בורייה. טדי היה כנראה, עד מותו, האספרנטיסט הוותיק בעולם, לבטח בישראל. הוא החזיק בביתו ספרייה צנועה

סיפור קצר:

כשהגיע ליעדו הופתע לגלות שגן העדן נראה בדיוק כמו הגיהנום: אותם עצים גדולים, שטחים ירוקים, אגמים ונחלים, הכל פורה, וגם שם אותה טירה יפה ואותו שולחן ערוך מטעמים מכל טוב ואותם מזלגות ארוכים מחוברים לזרועות הסועדים. אלא ששם היו כולם צוחקים, שבעים ושמונים: בעזרת המזלגות הארוכים האכילו יושבי גן העדן זה את זה.

(מעשיה חסידית, מתוך הספר "גן עדן בפתח הבית", טליה שניידר).

אדם אחד יצא לדרך לגלות מה טיבם של גן עדן וגיהנום. מסעו החל בגיהנום, והוא נדהם לגלות עד כמה יפה המקום: עצים גדולים, שטחים ירוקים, אגמים, נחלים והכל פורה. הלך עד שהגיע לטירה יפה, ובתוכה ראה שולחן ערוך מטעמים מכל טוב. אנשים ישבו סביב השולחן וממרפקיהם מזלגות ארוכים במקום ידיים, המזון ערוך לפניהם ומשרתים מביאים מעדנים ללא סוף, אך הסועדים המתוסכלים והנזעמים אינם יכולים להביא את המזון לפיהם. בגלל המזלגות הארוכים המחברים לידיהם. משם המשיך האיש לגן העדן.

שמשחררים גזי חממה ומשנים את האקלים. ואם מוכרים מצלמת גו-פרו ב-169 דולר אז הביקוש אדיר ובהתאם גם ההיצע ובסופו של דבר נשתמש במצלמה, במקרה הטוב, כמה חודשים ואז היא תתקלקל ונצטרך לזרוק לפח, כלומר נייצר כמויות עצומות של פסולת שתזהם את הקרקע, המים והאוויר.

התהליך הזה שבו נראה היה שהעולם הופך לאזור אחד, כשהפעילות הכלכלית של כל המדינות פועלת בקשרים חזקים ומשפיעים מאד ואמריקה הגדולה מפיצה את בשורת הליברליזם לכל פינה נידחת בעולם, מגיע כנראה לסוף הדרך. לא שחלילה ממחר אין יותר איביי, איקאה, מקדונלדס ושות'. זה בוודאי עוד ייקח זמן, אבל כל הסימנים מראים שאנחנו נכנסים לעידן חדש, אולי אפילו נקרא לו פוסט גלובליזציה.

בפוסט גלובליזציה לא תהיה ברירה אלא לבנות מחדש יצרנות מקומית וקהילתיות. כשהנפט, הפחם והגז יהפכו ליקרים מידי ולא זמינים אז כל הקונספט של שיוע סחורות מקצה אחד לקצה האחר של העולם יהפוך הזוי ומופרך. במקום לקנות ג'ינס שמיוצר במתפרה באינדונזיה נחפש את התופרת המקומית, במקום הכיסא מאיקאה נצטרך שוב נגר. זה כנראה אומר שהכל יהיה יותר יקר אבל זה גם אומר שנחזור להשקיע בקהילות שלנו. כשאנחנו קונים ג'ינס שמיוצר אי שם במזרח מרשת אופנה גדולה אנחנו עוזרים למנכ"ל של

מזה כמה עשרות שנים שהעולם הופך לכפר גלובלי. בעולם המערבי מפעלים נסגרים ומועברים למזרח, שם כוח העבודה זול וילדים קטנים מנוצלים. המוצרים נשלחים מהמזרח לצרכנים במערב שמאבדים את מקומות העבודה שלהם אבל, יכולים לקנות מצלמת גו-פרו בסטיל ב-169 דולר באיביי כולל משלוח מסין ולהרגיש מאושרים, לכאורה. הגלובליזציה מעצימה את החומרנות ואת תרבות הצריכה, עסקים קטנים קורסים וקהילות הולכות ומתפרקות.

השפע הגדול שמביאה הגלובליזציה למערב לא רק מפרק את בסיס הקיום הכלכלי שלנו במערב (אבדן מקומות עבודה והיכולת להתפרנס) היא גם מייצרת בעולם כולו משבר סביבתי. מה לעשות שכדי ליצר מוצרים צריך לזרוק משאבים שהולכים ונגמרים וצריך לשרוף דלקים

בטבעון, פרדס חנה - כרכור ואפילו בשכונות מסוימות בתל אביב.

פה בעמק הירדן וביישובי סובב כנרת התחילה לאחרונה להתגבש קבוצה שמורכבת בינתיים בעיקר ממורי ותלמידי בית ירח. הקבוצה בינתיים נפגשה מספר פעמים ובמפגשים שהיו ניסיון להבין איך מקדמים את הרעיון הזה.

29.52 נקיים אירוע שיהווה את יריית הפתיחה של יוזמת טרנזישן סובב כנרת: תיקון ליל שבועות בסימן זיקה של אדם למקום. ניפגש בבית ירח בשעות הערב לשוק תוצרת מקומית של חקלאים ואמנים, נהנה ממוזיקה של להקות נוער ונקיים מעגלי דינן.

אתם מוזמנים להצטרף לקבוצת הפייסבוק שלנו: "טרנזישן סובב כנרת", ליצור קשר ולהשתלב בחשיבה ובעשייה.

תום - 0544990140

החברה לטוס לעוד חופשת סקי בשווייץ, כשקונים מהתופרת המקומית אנחנו עוזרים לה לקנות לילדה שלה נעלים חדשות. בסופו של דבר כסף שמושקע ברמה המקומית מעצים את ההון המקומי. ככה יוצא שהמשבר הכלכלי-חברתי-סביבתי שנקלענו אליו עוד עשוי להזכיר לנו את מה ששכחנו: שיש ערך עצום לעזרה הדדית, עד כדי כך שזה עושה את ההבדל בין גיהינום לגן עדן. אבל איך יתרחש המעבר לעידן החדש? האם נחכה לרגע שהכלכלה תקרוס והכאוס ישרור בכל פינה או שנשכיל להיערך מראש?

מסתבר שמעל 1000 קהילות ברחבי העולם אימצו רעיון שהתחיל בעיירה קטנה באנגליה שנקרא "יוזמת טרנזישן". במסגרת היוזמה תושבים נפגשים, מתדיינים ומגבשים רעיונות לחיזוק החוסן הקהילתי והכלכלה המקומית. ייצור ושיווק מזון מקומי, קואופרטיב אנרגיה מתחדשת ואפילו מטבע מקומי הם רק חלק מהרעיונות המדהימים שכבר מיושמים במקומות שונים בעולם. גם בישראל התחילו לצוץ יוזמות כאלה

פורים | מתוך ספר מעגן

חגיגת פורים הייתה בחצר כנרת, ולאחר מכן במעגן, לשם דבר בעמק. וילי קדם, הפייטן של 'מעגניה' כתב את רוב הטקסטים לפי נושאי התלבשות השונות שנתפרו במתפרה שהוקמה במיוחד לערב זה, בעיצובה של מרים לנג ובביצוע עירית קולן. נושאים לדוגמה: המערב הפרוע, הטיסה לחלל, תולדות העולם (אלימלך היה נפוליאון, טיבי קידר - הנרי ה-8) התנ"ך, וכמובן הנושא שלא נס לחו - סיפור מגילת אסתר.

הפכנו את כל הנושאים להצגה אחת גדולה ובעזרת תקליטים יצרנו מוזיקה מלווה לכל קטע.

בהצגה שנמשכה כשעתיים הופיעו חברים וחברות רבים וחברת הנוער. על במה זו השמיעו וילי והקוש את הדואטים האופראיים שלהם. באופן חד-

פעמי עלו בנשפי פורים גם 'נושאים פיקנטיים' ולכן היה החג 'מחויץ לתחום' לילדים, שלא ייחשפו, חלילה, לחומרים אסורים. לילדים היה פורים שמח למחרת היום.

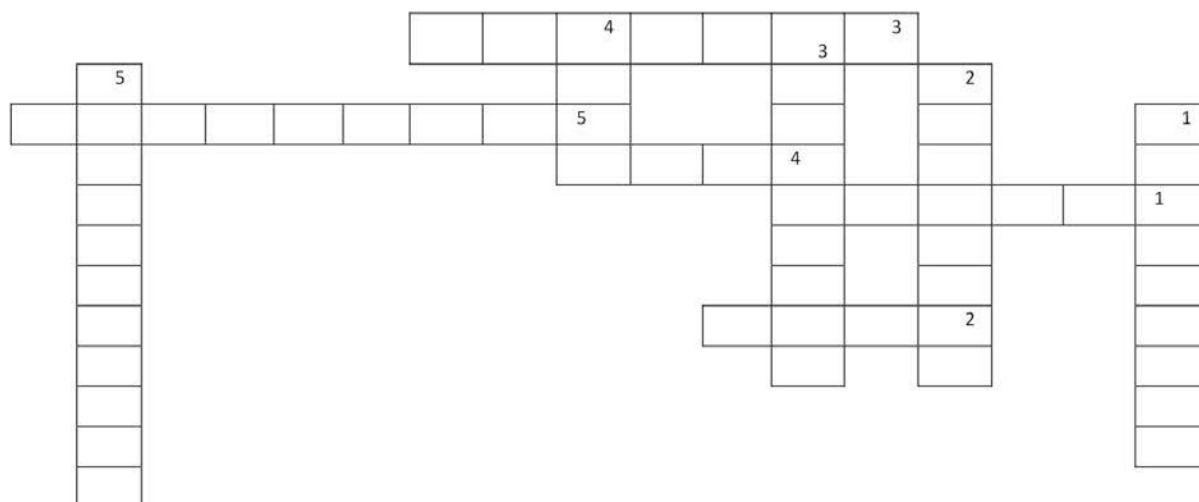
בשנים האחרונות הפך החג למסיבת ריקודים של בני הדור השני והשלישי, עם הרבה 'בירה ומצב רוח'.

משמאל, פורים 1982:
יודקה, מלכה, דידי.
למטה משמאל, שתי רקדניות:
יהודית סנש, חוה רוזן.
למטה מימין: פורים 1981.

תשחץ | מורן שוקרני

תשחץ לפורים

מאוזן

1. מי אני היום? איך על זה תעלו? אני גורמת לבלבול, לעולם לא תגלו. (6)
2. אשת המלך אשר לו 3 פעמים סירבה, את הכתר איבדה ואת הלקח למדה. (4)
3. בן המדתא האגגי, צורר ואוייב, את עונשו הוא קיבל כפי שהמלך התחייב. (4,3)
4. בדרך אמיתי, דמות מצחיקה, בחג הקרוב לא ינוח לדקה. (4)
5. עיר עתיקה באיראן של היום, שם הוכתרה אסתר ונתלה המן האיום. (5,4)

מאונך

1. דמות מקראית, גיבורת המגילה, נקראת גם הדסה אך לשם זה לא רגילה. (5,4)
2. ממלכתו כללה 127 מדינות אך נשלט הוא ע"י יועציו, אירגן אין ספור משתאות והחליף את נשותיו. (8)
3. נכתבה ע"י אנשי הכנסת הגדולה בסוף התקופה הפרסית, אך בכל שנה הופכת לעל-זמנית. (4,5)
4. כלי נגינה מחריש אזניים, מגרש את הרעים אך מצריך אטביים. (4)
5. מקור שמו באל הבבלי מרדוך, עם צורר היהודים נקלע לסכסוך. (6,5)